

Це невелике дослідження не претендує ані на вичерпність, ані на категоричність тверджень. Питанням походження неслів'янських топонімів займалися багато українських та російських істориків, серед яких вчений болгарист Венелін Ю. Н., американський історик Пріцак О., вчені Стецюк В., Єгоров Г., Крушельницька Л., Корнілов Г., дослідник російсько-української двомовності Железний А., історик Крюков-Донцкой Є., письменниця Лаврентьева Е. та ін.

Фесенко І.
НТУ «ХПІ»

МАЙЖЕ ПОЛОВИНА УКРАЇНЦІВ ВИКОРИСТОВУЮТЬ У СВОЇЙ МОВІ НЕНОРМАТИВНУ ЛЕКСИКУ

Аби сьогодні почути з вуст наших співвітчизників лайливе слівце, далеко ходити не треба: варто просто пройтися по вулиці чи проїхатися в транспорті у годину пік. Такого наслухаєшся, що, як кажуть, аж вуха в'януть. Ми вже не можемо говорити без ненормативної лексики, вставляємо її в речення за потребою і без неї, на автоматі. Чи дійсно нецензурна лексика стала частиною нашої мови? Як часто ми вживаємо лайливі слова? Виявляється, доволі часто. Компанія Research & Branding Group наприкінці серпня проводила дослідження громадської думки українців із приводу знання та використання ненормативної лексики. Було опитано 2079 осіб з усіх куточків країни. Результати шокують.

Виявляється, що дев'ять із десяти українців знають лайливі слова, чують їх на вулиці, в робочих колективах, у колі друзів та знайомих. Саме останні найчастіше стають головними «прикладками» для вживання таких слів: ми переймаємо негативний досвід від тих, з ким найбільше спілкуємось (друзі, родичі, колеги, члени сім'ї).

З усіх опитаних майже половина відверто зізналася, що вживає «міцне слівце» у розмові, особливо це стосується чоловіків. Хоча й від жінок сьогодні можна почути далеко не солов'їну українську мову. 40% респондентів стверджують, щоніколи не вживали і не вживають нецензурну лексику (у щодоволі складно повірити). Можливо, просто соромилися сказати правду. 27% опитаних використовують лайливу лексику доволі часто, 35% зізналися, що можуть собі дозволити вийти за рамки літературної мови лише в крайньому випадку.

Що ж це за випадки? Найчастіше причинами вживання ненормативної лексики, на думку опитаних, є зняття психологічного напруження, так звана емоційна розрядка, підвищення емоційності мови, зняття больового шоку, образу, приниження адресата мови (ну як тут не відповісти «міцним» слівцем?!), демонстрація агресії. Виявляється, лайку вживають навіть через професійну необхідність, так бимовити на благо – без нецензурної лексики працювати не почнеться (особливо це стосується робітничих професій).